

Hållbarhetsstrategi

Klippans kommun 2018–2022

Innehåll

Syfte och målsättning	3
Genomförande och ansvar	3
Ekologisk hållbarhet	4
I Klippan ska vi verka för	4
Prioriteringar ekologisk hållbarhet	4
Social hållbarhet	5
Folkhälsoarbete	5
I Klippan ska vi verka för	5
Rättighetsarbete	6
I Klippan ska vi verka för	6
Trygghetsskapande arbete	7
I Klippan ska vi verka för	7
Prioriteringar social hållbarhet	8
Ekonomisk hållbarhet	9
I Klippan ska vi verka för	9
Prioriteringar ekonomisk hållbarhet	9
Förutsättningar och samband	10

Syfte och målsättning

Till grund för kommunens arbete för hållbarhet ligger FN:s globala hållbarhetsmål och de nationella mål som är kopplade till dessa.

Strategin gäller för mandatperioden 2019-2022 och syftet med den är att realisera kommunens Hållbarhetspolicy, antagen av Kommunfullmäktige 2018-01-30. Hållbarhetspolicyn behandlar de tre dimensionerna ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Utgångspunkten är att delarna ingår i en helhet och att kommunens arbete måste bygga på samordning och integration för att förstärka effekterna och nå resultat.

Hållbarhetsarbetet måste bedrivas med ett långsiktigt perspektiv, baseras på kunskaper och engagemang och om möjligt vara evidensbaserat. Målsättningen för hållbarhetsstrategin är att utifrån en helhetssyn göra prioriteringar och därefter, med ett tvärsektorielt arbetssätt, genomföra uppdrag och aktiviteter som samverkar och bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling.

Strategin är indelad i tre huvudavsnitt som motsvarar perspektiven i hållbar utveckling. Varje avsnitt avslutas med en prioriteringslista.

Genomförande och ansvar

Arbetet för att säkerställa ett hållbart Klippan måste genomföras kommunövergripande och systematiskt. Den gemensamma förvaltningsplanen som utgår från hållbarhetspolicyn, hållbarhetsstrategin och kommunstyrelsens hållbarhetsmål är det verktyg som konkretiserar det strategin förpliktigar till avseende kommunens hållbarhetsambitioner. Härutöver behöver förvaltningarnas enskilda förvaltningsplaner och ordinarie verksamhet genomsyras av ett hållbarhetsfokus. Kommundirektören och kommunens ledningsgrupp har ansvaret för att ta fram en gemensam förvaltningsplan med adekvata insatser och aktiviteter för hela organisationen. Ansvaret för att ta fram förvaltningsplaner för enskilda förvaltningar har förvaltningscheferna. Hållbarhetsarbetet behöver systematiskt följas upp inom ramen för kommunens styrmodell. Detta sker genom uppföljning av hållbarhetsmål och den gemensamma förvaltningsplanen.

Ekologisk hållbarhet

Ekologisk hållbarhet kan anses sätta ramarna för de två andra hållbarhetskomponenterna, social och ekonomisk hållbarhet. Kommunens miljöarbete är självbevarande, en fråga om överlevnad, men också ett ansvar gentemot kommande generationer. Löser vi inte miljöproblemen idag så får kommande generationer det än svårare att lösa dem i framtiden och dessutom till en betydligt större kostnad. Miljöproblemen är globala och det är viktigt att vi löser våra nationella och kommunala miljöproblem utan att orsaka miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

I Klippan ska vi verka för

- Miljöanpassade transporter
- Miljöanpassad konsumtion och avfallshantering
- Naturvård
- Grönstrukturplanering
- Information och marknadsföring av natur- och friluftsområden

Både kommunanställda och kommuninvånare behöver vara delaktiga i kommunens miljöarbete. Miljöarbetet ska vara en självklar och naturlig del i både i beslut och myndighetsutövning samt i det dagliga arbetet för alla anställda, både i planering och uppföljning.

Utgångspunkten för kommunens miljöarbete är att miljösäkra den egna verksamheten men också att påverka andra. Det är viktigt att vi som kommun och stor arbetsgivare föregår med gott exempel. Kommunens övergripande visioner och strategier måste realiseras i konkreta aktiviteter i våra förvaltningsplaner.

Prioriteringar

- Slutföra Rönneå-projektet.
- Miljöanpassning av den egna verksamheten
 - Avfallshantering
 - Transporter i tjänsten samt till och från arbetet
 - Naturvårdsanpassad skötsel av kommunens mark
- Säkra skyddsvärd natur och bilda minst ett naturreservat
- Långsiktigt säkra Klippans som attraktiv stadsmiljö.

Social hållbarhet

Social hållbarhet sätter individen i fokus och syftar till att belysa dennes behov, rättigheter och skyldigheter. Det är ett brett område varför Klippans kommun har delat in det i de tre delarna folkhälsa, rättighetsarbete och trygghetsarbete. Dessa beskrivs nedan var för sig och följs därefter av en gemensam prioriteringslista.

Folkhälsoarbete

Folkhälsoarbetet ska med ett långsiktigt perspektiv förbättra hälsan för hela befolkningen och samtidigt minska skillnaderna i hälsa mellan olika grupper i befolkningen. Detta som ett led i att skapa en hållbar kommun för framtiden där mänskliga resurser skyddas. Syftet är i första hand att minska personligt lidande men också att undvika onödiga samhällskostnader. Kommunens verksamheter ska verka för att stärka människors egenmakt, så kallad empowerment.

Arbetet ska bygga på att minska riskfaktorerna vilket kräver ett förebyggande arbete så att människor i minsta möjliga mån utsetts för risker för ohälsa. Samtidigt behöver ett arbete bedrivs parallellt med att stärka skyddsfaktorer i syfte att möjliggöra hälsofrämjande val för individen.

I Klippan ska vi verka för

Att minska ojämlikheterna i hälsa i kommunen

Att undvika ohälsa, komplikationer och återfall genom att beakta olika preventiva stadier i det förebyggande arbetet

Att stimulera samverkan och olika samverkansformer mellan olika aktörer

Att skapa förutsättningar och möjliggöra hälsosamma levnadsvanor

Omvärldsbevakning och kunskapsspridning i den egna verksamheten och i befolkningen

Att insatser i möjligaste mån är inkluderande

Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande

Folkhälsoarbetet är komplext och har därför bäring på flera områden så som livsvillkor, miljöer, produkter och levnadsvanor. En utgångspunkt för ett framgångsrikt folkhälsoarbete är att begreppet beaktas som ett tvärvetenskapligt område och berör samtliga kommunala verksamheter. Folkhälsoarbetets strategiska betydelse bör därför vara förankrat i ordinarie nämnder. Konsekvenser för hälsan bör också beaktas i politiska beslut.

Rättighetsarbete

Rättighetsarbetet syftar till att skapa ett Klippan där alla lever och verkar med lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Invånare såväl som kommunalt anställda ska bemötas utan åtskillnad baserat på kön, könsidentitet och uttryck, etnicitet, religion, funktionsförmåga, sexuell läggning, ålder, socio-ekonomisk status eller utbildningsnivå.

Arbetet för lika rättigheter ska utgå ifrån ett normkritiskt perspektiv. Det betyder att kommunen löpande ska undersöka vilka normer som råder i vår organisation och vilka konsekvenser det får för dem av oss som faller utanför normen. Det ska också anläggas ett intersektionellt synsätt vilket kräver en medvetenhet om att olika normer, maktordningar och grunder för diskriminering samverkar. Det är också viktigt att ha med sig hur att behandla alla lika inte är det samma som att alla får samma förutsättningar. Inte sällan behöver resurser av den anledningen omfördelas för att alla målgrupper ska få sina rättigheter tillgodosedda. Kommunen behöver genomgående i allt som görs, ställa frågan hur beslut och verksamhet påverkar olika människor med olika identiteter och förutsättningar. När normer och strukturer exkluderar behöver dessa förändras.

Demokrati och delaktighet ska vidare vara centrala utgångspunkter. Det innebär att kommunen ska värna om de forum som går att bistå invånarna med för att de ska kunna göra sin röst hörd. De som påverkas av kommunens beslut ska i så hög grad som möjligt vara delaktiga i beslutsprocessen. Samtidigt som människor får möjlighet att påverka ges de också förutsättningar att ta ett önskvärt samhällsansvar. Kommunen ska i så hög grad som möjligt vara transparent i beslut och arbete. När den som lever och verkar i kommunen upplever sina rättigheter kränkta ska den veta vart den ska vända sig för att framföra sin klagan.

I Klippan ska vi verka för

Att diskriminering inte förekommer internt i kommunens organisation och inte heller gentemot dem medarbetarna möter i sin profession.

Att målgruppsanpassa vid behov för att säkerställa lika rättigheter och möjligheter

Att de som berörs av kommunens planering, beslut och verksamhet ges förutsättningar att bidra med erfarenhet och åsikter.

Att den kommunala organisationen är transparent med möjlighet till insyn i vilka beslut som har fattats och vilka som är ytterst ansvariga.

Trygghetsskapande arbete

Trygghet och otrygghet handlar om en känsla inför framtiden, inför vad som kan hända. Den som känner sig trygg är inte orolig för vad som kan hända medan den som är otrygg är osäker och rädd inför det som väntar.

Trygghet skapas genom kontinuitet och en förutsägbar framtid genom exempelvis eget bostadsboende, ekonomiskt oberoende, sysselsättning, skolgång och att kunna vara delaktig i det som skapar goda förutsättningar för andra att få uppleva samma känsla.

Målet är att alla kommuninvånare ska ha möjlighet att känna sig trygga. Den upplevda tryggheten ska vara hög i kommunen. I det fall man inte satsar på trygghetsarbetet, skapar man otrygghet, osäkerhet och utsatthet d.v.s. en sämre folkhälsa.

Tryggheten utgår från individen. Trygghet handlar bland annat om ett fullvärdigt medborgarskap. Att kunna vila i sig själv, orientera sig och behärska sitt liv, att inte vara rädd för att kontakta en myndighet, att veta vart man vänder sig för att överklaga ett beslut. Det fullvärdiga medborgarskapet förutsätter ett fungerande samhälle där man känner sig inkluderad, blir bra bemött och får bra information, redskap och verktyg.

Tre nyckelord för att tryggheten skall öka är trovärdighet, bildning och delaktighet. I trovärdighet ingår bland annat att stärka kommunens varumärke, skapa tilltro till det som kommunen kommunicerar, samt att ha en fungerande krisberedskap och ett brottsförebyggande arbete, i nära samarbete med polisen.

Medborgarperspektiv och målgruppsanpassat innehåll, är viktiga delar i bildningsarbetet. Vi bistår med kunskap, motivationsarbete och mottagaren skapar egen trygghet.

När vi skapar delaktighet i trygghetsarbetet, utgår vi från individen med vad var och en kan bidra med. Då har vi delaktighet i arbetet för en trygg och säker kommun.

I Klippan ska vi verka för

- Delaktighet och inflytande över den egna livssituationen och i samhället

- Kunskapsspridning och motivationsarbete med medborgarperspektiv

- Att skapa ökad trovärdighet och stärka kommunens varumärke

- Att utveckla kommunens förmåga att arbeta med trygghetsfrågor i ett bredare sammanhang

Prioriteringar social hållbarhet

Prioriteringarna under social hållbarhet bör vid behov målgruppsanpassas. Barnrättsperspektivet ska beaktas likväl som målgrupper kopplade till samtliga diskrimineringsgrunder som vi hittar i svensk lagstiftning, tillsammans med socioekonomisk utsatthet. Att arbeta med riktade insatser och att fördela resurser på ett sätt som föranleder jämlik hälsa tillsammans med lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter i samhället är en förutsättning. Detta ska göras med en intersektionell ansats. Uppsökande verksamhet för att identifiera, säkerställa och hitta lösningar på problemområdena utifrån nedanstående prioriteringar bör vara en ofta tillämpad metod.

- ANDT-förebyggande arbete
- Förebygga psykisk ohälsa, främst bland kommunens unga och kommunens anställda
- Främja fysisk aktivitet för unga, med särskilt fokus på resurssvaga grupper, i skol- och fritidsverksamhet.
- Allergi- och astmaförebyggande insatser
- Främja ekonomisk och social trygghet med fokus på överskuldsättning
- Sträva efter hög kontinuitet i kommunens verksamheter som möter utsatta brukare samt arbeta med ett tydligt brukarperspektiv
- All rekrytering i kommunens organisation ska vara fri från diskriminering
- Arbete med funktionshinderfrågorna utifrån FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
- Brottsförebyggande arbete
- Krisberedskap

Ekonomisk hållbarhet

En hållbar ekonomi tar hänsyn till ramen för vad jorden tål men innebär också en rättvis fördelning av jordens resurser till alla. För att uppnå det måste vi satsa annorlunda än idag, bland annat genom mer hållbar produktion och konsumtion. Vi måste bevara vårt återstående naturkapital och skydda och restaurera viktiga ekosystem och livsmiljöer. Vi kan leda investeringsströmmar från det som orsakar miljöproblem till lösningarna. Vi kan fatta rättvisa, långsiktiga och miljömedvetna beslut om hur vi ska förvalta de resurser vi gemensamt förfogar över. Det handlar om att förebygga sociala problem och ohälsa. Fattigdom och utsatthet leder ofta till samhällskostnader orsakade av t ex kriminalitet, missbruk och sjukdomar. Det är därför viktigt att satsa på förebyggande insatser inom kommunens verksamheter.

För att ha utrymme för de omfördelningar och investeringar som kan krävas måste kommunen ha en ekonomi i balans och en god ekonomisk hushållning.

I Klippan ska vi verka för

Energibesparing och omställning till förnybara energikällor

Ansvarsfullt och långsiktigt agerande vid upphandlingar och investeringsbeslut

Insatser för att förebygga sociala problem och ohälsa

Samverkan och samarbete för ett kommunalt och regionalt samhällsekonomiskt helhetsperspektiv

Att förvalta skattemedel på ett effektivt och hållbart sätt

Prioriteringar

- Fördela resurser till prioriteringar inom ekologisk och social hållbarhet
- Ställa miljökrav och etiska krav i samband med upphandlingar
- Satsa på sociala investeringar för att förebygga utanförskap med risker för missbruk, kriminalitet, sjukdomar och medföljande samhällskostnader
- Planera samhället så att näringsliv och arbetsmarknad kan utvecklas i kommunen
- Personalvårdande insatser för hållbart medarbetarskap baserat på analyser av hälsa och arbetsmiljö

Förutsättningar och samband

De tre aspekterna av hållbarhetsbegreppet förutsätter varandra och vi behöver ha samtliga i åtanke för att lyckas med att skapa ett hållbart Klippan. Nedan finns tre prioriteringar som har likvärdig och särskild bäring på hållbarhetsarbetet. De kan också betraktas som förutsättningar för att arbetet över huvud taget ska vara görligt.

- Implementering av verktyg för att säkerställa att all vår verksamhet från beslut och planering till genomförande och uppföljning ska genomsyras av samtliga aspekter av hållbarhetsperspektivet.
- Kommunicera hållbarhetsarbetet för att skapa trovärdighet och delaktighet hos oss själva och våra invånare.
- Utveckla dialog för ökat engagemang hos invånarna, näringslivet och civilsamhället.